

تورک یوردی

تورک‌لرک فائده‌سنه جالیشیر اون بش کونده بر چیقار

بیل ۶ - جلد ۱۲ - صای ۱۱

۱۹ نومر ۱۳۳۳

بسته چینلاکسینلر خلخاللرندن؛

بایرام لیل ایستهر شهباللرندن.

چینلاکسین کوشمده جوجوق سسلی؛

کولوشسون یانمده عشق هوسلی،

سنبللر تختک او نورسلی.

عشوه کلسین یاقوت ترانه لردن؛

خنده آقسین ریان بیانه لردن..

بایراملر، یووامده کجهن بایراملر!

انجیلر کینمش تزیه آقشاملر،

بوسه لر نوش نهتمش شائق انجاملر!

هیچقریقار اوچدی رمادیگزدن؛

کونلرم خون ایچدی هر یادیگزدن.

تارلار کیمسه سزه چولار بی صدا؛

داغده چینلامایور بر ممنون ندا...!

آفاجلر بلبلسزه وادیلر تنها..

چو بانلر قاوالسزه بولوتلر انکین..

غریبده بایراملر: این، این، این...!

صفوت عرفی

فلسفه

بمخبر اسرائیل افندیك سؤالنه جواب

بای ییل ۶ - جلد ۱۲ - سای ۸ ده در .

شو مختصر مکتوبك تفصیلاته تحمل یوق ایسه ده بو نقطه ده غایت ساده بر ایکی مثال ایله برآز
ایضاحات ویرمکدن واز کجه میه حکم؛ چونکه بحث مهم نقطه لرندن بریدر . ایسترم که فکرمی لایقینه
آکلامش اوله سکز .

کندی نفسمده چوق دفعه تجربه ایتش اولدوغم وقایع عادیه دن برنی (تحدس intuition) ایچون
بسیط بر مثال اولمق اوزره عرض وشرح ایدهم :

اکثریا کاغد پارچه لری اوزرینه علی المجله بعضی (نوط note) لر قید ایدر ، بر طرفه قویارم .
سوکره بری کلدکجه آراد صرف ایدهم . چوق دفعه او نوطلردن برنی - اوزون مدت - اراده

بوله‌مأم و مأیوس اوله‌رق آرامقدن واز کجرم . بر ایکی کون سوکره (و ذهنم هیچ اونکله مشغول دکل ایکن !) بردنبره قالمارم ، کتبخانه‌مده فلان کتابی آچار صحیفه‌لری آرم‌سند و کاغذ پارچه‌سی بولور جیقاریرم . ایشته بو بر (حادثه تحس) در ، کیفیتی کندی نفس‌مده تجربه ایتمش اولدوغم ایچون بجه انکاره مجال یوقدر . فقط بوکا هرکس کی معنا ویرمهم . ظن ایدرم که او کاغدی اولجه آریوبده بوله‌مادیغم و مأیوساً تعقیدن صرف نظر ایستدیکم زمان ، بن ، بالکیز (اراده) - volontaire - ment) او ایشدن کف ید ایتمشدر . حالبوکه ذهنم ، (غیر ارادی و غیر مشعور اوله‌رق - involon- tairement et inconsciemment) او ایشی تعقیده دوام ایدم طورمش ، و بر سورو (حواطر - remi- niscences) و (تداعی افکار - association d'idées) دلائله او کاغدی نرمه قویتمش اولدوغنی عاقبت کشف ایتمشدر ، و بنم هیچ خبرم اولمادیغی بر زمانده بو کشفی کمال وضوح و صراحتله محض وجدانه عرض ایلمشدر . البت بن ، او کاغدی بریر قویتمش ، البته بونک ایچون بعضی حرکات متسلسله‌ده بولونمشدم . لکن حرکات واقعه‌می بیله بیله قید ایتمه‌شم دیمک اوله‌حق ! ... مع‌نافیه غیر مشعورکچن او وقوعات و حرکاتک کافه‌سی وجدانه - مسجل اوله‌رق - مضبوط و مقید قلمش که ذهنم ، بنم ارادتم و خبرم اولمادن ، او وقعاتی تعقیب ایدم ایدم ارادیغنی بولمش و بکا بالکیز نتیجه‌نی خبر ویرمش ! ... فقط (وتیره تدقیق - procédé d'investigation) بیله یرمه‌مش ! ... هانکی خاطره‌نی ایب او حی اتخاذ ایستدیکنی ، نه کیبی تداعیلری رهبر ایدیندیکنی سویله‌مه‌مش ! ... بو ، عالم خارجه‌دن - طوغروند طوغرویه - کلمش بر خبر دکلدر . جنلرک القا آتی‌ده دکلدر . بنم کندی ایچمدن کلدیکنده واقف دکل ، چونکه ، ناسل کلدیکندن اصلاً خبردار اولمادم . (ردنبره بکاملوم اولدی !) [۱] دییورم . زیرا ، بو ایشده مستقلاً حرکت ایدن ذهنک نه قدر زمان صرف ایستدیکنی و نعلر بایدیغنی بیلمیورم ؛ اوندن سوکره هیچ ارادت کوسترمه‌دیکم ایچون ، زحمت چکمه‌دم ؛ چونکه (جهد - effort) ایتمدم . ایشته بو بر (الهام - inspiration) در . ظاهر حاله نظراً (آنی - instantané) کورونویور ؛ تجربه ایله علاقه‌سی کشف اولونه‌میور . ارادتمزله ، شعور منزله هیچ مناسبتی اولمادیغی ده محقق ! ...

بک چوق خصوصیاتده و بالخاصه صنایع نفیسه‌ده و حتی (کشفیات علمی - découvertes scien- tifiques) اده اک مهم واک زنکین منبع وارداتر بودر . بناءً علیه (ذهن فردی - intellig. indivi- duelle) ایچون الهامی قبول ایدر ، (تحسینون - les intuitionistes) ادعاسه حق ویرمیلیرم . فقط ، (کیفیت الهام) ی ظاهراً کوروندوکی کی تلقی اتم . ذهنک بر (فعالیت غیر مشعوره و مستقله‌سی) اولدوغنه قناعتم واردر . بو قناعتم (تحلیل یسیقولوژی - analyse psychologique) ایله تماماً مصدق و مؤید اولدوغی کیبی ، - بنم آکلادیغم و تفسیر ایستدیکم وجهله - فلسفه تدریبه احکامنه‌ده هیچ منافی دکلدر . فضله اوله‌رق (دها - le génie) نک ناسل بر قابلیت روحیه اوله‌وغنی‌ده شونظریه سازلرندن دها اینی و دها معقول بر صورتده تعریف ایدم بیلیر :

[دها ، اک اوفق و دکر سر وسیله‌لرله بیله (هیجان - émotion) حاصل ایدم رک مستقلاً فعالیت کیرن بر ذهن درکه صاحبک شعور و ارادت اولمایه‌رق دوشونه‌بیلیر ، طوغرو استدلال ایدم بیلیر ، اک

کړلی روابلی کشف ایدم بیلیر. بناءً علیه بهمه حال، (فعالیتدن بی خبر *inconscient*) برز کادر که، ارادت ایله تحریک اولونمق احتیاجندن مستغنی در. (جهد *effort*) ایله اولان ایشده اثر دها یو قدر.

(آثار بدیعیه *œuvres esthétiques*) یه قیمت ویرمک خصوصنده (دها) تک بو تعریفی نیم ایچون اک طوغرو بر معیارد.

(عقلیون *les rationalistes*) اداسنده من جهة حق ویریم؛ دیشدم!.. ناصل؟. ونه قدر؟. اونی ده آ کلامق ایچون بر ایکی سوز سویلیه یم:

هیچ شبهه یو قدر که انسانیت - اوته دنبری - اجرا ایدم کلدیکی تجربه لردن - یاواش یاواش - بر طاقم (حقایق مجردة *vérités abstraites*) استنباط ایتشدر. اونلر تجارب انسانیه تک (عمومی، مشترک و سوری *générales, communes et forelles*) اولان مکسوباتی در. بناءً علیه بونلر، بالذات اشیایه و ضرعات اموره متعلق معلوماتدن دکل در. (اضافات عمومیة *relations générales*) تک (صور معقوله *formes rationnelles et intelligibles*) می در. تجارب لاحقه ایله نقض اولونمایه رق کتدیکه تأید و نهایت ذهنیه تحکم ایتش مجردات فکریه دندر که برر (دستور *formule*) شکلی آلوب عاداتا تبار ایتشلدر. بو کون کندی حسابنه دوشون بر (فرد *individu*)، اودستورلری کندی تجربه. سیله بولوب کشف ایدم جک دکدر. انسانیتک - کیم بیلیر قاج بیک عصرده - بایدینی تجربه بی بر (فرد) بابه ماز. بایدینی فرض اولونسه بیره (وراثت *hérédité*) تک تأثیر فسونیه ذهنه محکوک اولان بر اعتقادک ویرم جکی قناعت، تجارب شخصیه ایله تحصیل اولونه بیلن قناعته البته فاعدر. چونکه اوکی قضایای عقلیه تک قیضی تصور ایتک ممتنع در. ذاتاً قانتک (حقایق قبلیه *vérités aprioriques*) دیدیکی قضایانک باشلیجه سفت کاشفه سی بودر: (لینکونفابیلیته *l'inconcevable du contraire*) تمیزی - اصطلاحده - بو معنای افاده ایدر. شو حیثیتله، قضایای مذکورده (ذهن فردی *intel. individ.*) تک هم اساس استادی اولان (جمله اعتقادات) ی تمیل، همده ساحه جولانی تحدید ایدنی قیود عقلیه بی تشکیل ایتدیکی ایچون، بونلرک خارجه چیقوبده دوشونمک و دوغرو دوشونمک ممکن دکدر.

بو سویله دکلامک برنجی جمله سی، (یعنی قضایای بدیهیه، مبادی قبلیه، حقایق متعارفه ناملریله هب بر صنفه درج ایتدی کمز معلومات دستوریه تک اساساً تجربه دن متولد اولماسی اداسنی!) استقنا ایدر سه کز، ماباقیسنی قانت بلاتردد قبول ایدم بیلیر. علوم هیچهنک البته بو کیی مبادی یه مستند اولماسی لزومنده ایسه، (دموقریت *Démocrite*)، (افلاطون *Platon*) و (ارسطو *Aristote*) ایله برابر (قانت *Kant*) و دها بر چوق - بر برینه بکزمه من - فیلسوفلر متفق الرأی درلر. نیم اداطم دخی اودر. لکن بو قدر جق ایله بو مسئله حل اولونمش دکدر. بو بیانات، بحثک الفاسنی تشکیل ایدر. بوندن اوته کیدنجه بن اختلافاته دوشویورم، وظن ایدیورم که بن حقیق یم؛ او یله اولماسه یدی فکرمی مدافعه ده دوام ایتزدم. سزه بو خصوصده دخی ناصل دوشونه بیلدی کمی کوسترمک ایچون انحق بر ایکی اشارت ویریم؛ او قدرله قناعت ایدی کمز. بجنی تفصیل ایتک - بوراده - ممکن دکدر.

اولا: بن او اعتقادده یم که (معهود حقایق قبلیه *les soi-disant vérités aprioriques*) قیمتجه هیچ یکدیگرینه متساوی دکدر. بونلرک بر طاقی و ارکه اک بسیط، اک عمومی و اک قدیم و ابتدائی

اولان مکسوبات مجرد مزنددر . (مبدأ تناقض *princ. de contradiction*) ، (مانده الحلو *princ. du tiers exclus*) ودها بر ایکی امثالی کیچی که بونلر منطقک قمل طاشلرینی تشکیل ایندکاری ایچون (قوانین فکرت *les lois de la pensée*) نامیده مشهوردرلر . مع مافیه مادی سازه عینی حیثنده دکلدر . حتی (مبدأ علیت *princ. de causalité*) کیچی بک مهم بر عقیده بیله انجق باواش باواش وزمان ایله بو حیثیتی احراز ایدم بیلمشدر . تاریخ فلسفه نیک شهادتیه مبرهن وثابتدر که مشهور افلاطون کیچی - دنیایه مثلی اندر کله بیلیر - بر دهایی خارق العاده بیله (مبدأ علیت) حقیقه تردد ایدم بیلمش ، و بر حادثه نیک بلا سبب و قومی احتماله - بر زمانلر - اینانه بیلدکدن سوکره نهایت بویه بر شینی تصور ایتمک امکانی اوله مایه جفته بیان قناعت ایتمشدر افضله مثال ایسته (۲) . بو ملاحظاتک ذهنی نرملره تدر - سوق ایدم بیلدیکی سزه کوستره جکم :

بو کیچی مادی نیک اک (بارز *saillant*) واساسلی (صفت کاشفه *la caractéristique*) سی (تقیضی تصور امتناعی *l'impossibilité de concevoir le contraire*) مکللی ایدی با... حتی تدر میونک اک اک بویوک و مقتدر مدافعلرندن اولان (سبنسر *Spencer*) بیله بو صفت کاشفه یی اهمیتیه تلقی ایدیور (موضوعه کلیه *postulat universel*) مسئله سنده اساس طونویور . بو مسئله نیک (بقیضیت علم *certitude de la connais.*) دعواسیله نه قدر صمیمی بر علاقه سی اولدوغنی ده تهریفه حاجت یوقدر . بناء علیه (علمک قیمت و حیثیتی) بحثنده بک مهم بر مسئله در .

بن ظن ایدیورم (و بو دعواده سبنسره قارشی (میل *Mill*) دخی جمله برابر در...) که قضایای بدیهه دیدیکمز شیلرک تقیضی تصور ایدوب ایدمه مک مسئله سی عمومی و مطلق برادما یه نقطه استناد اوله ماز . اضافی بر شیدر . (لورد کالوین *lord Kelvin*) که دیدیکی کیچی [بر متعارفه ، هرکس ایچون بر متعارفه دکلدر !] بعض قوانین واردر که بر عالم نظرنده عادتاً بر (متعارفه) اولقی در که لرینه دوشمشدر . بناء علیه اونک عکسفی تصور ایتمک او عالمک ذهنی ایچون متمتع در ، فقط مبتدی طلبه نظرنده هیچ اویله دکلدر . امتحان ائناسنده کورو یورز و بالذات تجربه ایدیورز که شاگردان یا کاش حواب و بریور . دیمک که ویردیکی جوابک متمتع التصور اولدوغنی دوشونه میور . مثلاً شدت قانونلری دائماً مسافه نیک مربعیله معکوساً متناسبدر ، و بالضروره بویه اولقی اقتضا ایدر . چونکه بو نسبت ، بر (حقیقت هندسیه *vérité géométrique*) یه مستنددر . او حقیقت دخی ، بزم محیط طبعیمز اولان مکالمک ماهیتدن منبشدر . یعنی بر دایره نیک ، بر کره نیک نصف قطری ایکی کره بویونجه سطحی همه حال درت کره تزیاید ایدر . او حالده بک طبیعی و ضروری در که عینی حرزیه ضیا بر مترو مسافه دن نه شدته تنویر ایدیورسه ایکی مترولق بر مسافه دن درت کره آزر بر شدته تنویر ایتمه سی لازمکلیر . (مه لونی) تجربه سیله بالفعل تبیین ایدن بو کیفیت بر عالم نظرنده بک (بدیهی و واجب *évident et nécessaire*) بر حقیقتدر . عوامدن و اکثریت ناسدن صرف نظر ایدم ، طلبه دن جوق کیمه لر بو

[۲] بو بحثه دایر قادموس فلسفه نیک ایکنچی جلدند (*causes*) کله سته دایر ویردیکم تفصیلات صیرم سنده بعضی ملاحظات خصوصیه بیان ایتمشدر . کتابک اوچونجهی جزئیه عائد اولان بو صحیفه لر طبع اولونمش ایه ده هنوز او جزؤ تمام اولامش بولوندوغنی ایچون انشاء ایتمشدر ، یاقینده نشر اولونور . کورورسکر .

خصوصده یا کیلوب عکسه جواب ویره بیلورلر . بو بالتجربه ثابتدر . دیمک که بوجقیقی باشقه تورلو تصور ایتمک امتناهی مدرک اولمایانلر جوقدر . طوتالم که بونک بویله اولماسی شو عالمزک (اوج بعدلی *a trois dimensions*) بر مکان طرفنده بولونماسندن نشأت ایتسین! . شیمدی بدیهی اولان بوشرطی نظر اعتباره آیرساق ، اونی باشقه تورلو تصور ایدم بیلیمکده قطعاً (امتناع *impossibilité*) اولمادیکی کورولور . نته کیم (هندسه غیراقلیدیس *géométrie non-euclidienne*) درت بعدلی ، حتی (ن بعدلی *a N dimensions*) بر مکان تصوری امکاتی اثبات ایتدکن ماعدا اوکاموافق بر هندسه دخی تأسیس ایدم بیلور .

کذلک ، (رقاص قانونلری *les lois de la pendule*) ارباب علم ایچون حقایق بدیهیه و واجبه دندر . چونکه اونلر (جاذبه قانونلری) نه تابعدر ، حتی اونلرک جلومسی و قیجهمسی در . بناء علیه باشقه تورلو اوله بیلیملریخی تصور ایتمک محالدر . فقط بالذات (جاذبه) کیفیتنی تصور ایتمک اوله دکلدر . جاذبه سز بر کاشنات اولماسی احتمالی پک اهلا دوشونوله بیلیر . الی آخره! ..

او حالده (حقایق واجبه *vérités nécessaires*) دیدیکمز شیر محججاً عقل ایچون واجب اولقله برابر ، انحق (حقایق مشتقه *vérités dérivées*) دندر . چونکه اونلرک استناء ایتدیکی کیفیتلر (حقایق تدرییه *vérités empiriques*) نوعنددر . بالکز (مشاهده *observation*) ایله تلقی ایدم بیلیمکمز کیفیتانددر که نیچون اوله اولدقلریخی هیچ بوجه ایله معقول بر صورتده تعریف ایدم مه بوب بالضروره تسلیم ایدم دز . اشته تام مناسیله (متعارفه *axiome*) بوکا دیرلر . و هندسه کبی اک زیاده (بیج و ثابت *exacte et positive*) بر علم بیله بویله مجبوری و فقط فضولی اوله رق تسلیم ایتدیکمز بر طاقم (حقایق معتبره *vérités conventionnelles*) اوزرینه مستند و مؤسس در . عصر مزک داهی ریاضیسی اولان (پوانکاره *Poincaré*) نک دخی تماماً بو فکرده بولونمش اولماسی بوتون تدرییهونه قولله حق ویرمشددر .

بناء علیه بالکز (حقایق مشتقه) دیدیکمز شیر واجددر . قانتک دعواسی ده بالکز بونلر حقنده مصیب اولق لازم کایر . نته کیم : (قوانین طبیعیه نک وجوب و امکاتی *nécessité ou contingence* *des lois de la Nature*) مبحث مشهورنده [۳] ویردیکم حکم ینه بودر . یعنی مشتق اولان قوانین ده (حیثیت وجوب) آشکاردر . فقط اونلره مصدر اولان کیفیات آنحق بر ماهیت ممکنه نی حائردر . دیمک اولویور که معلوماتمز میاننده بر سورو حقایق واجبه وار که بونلری تجربه شخصییه ایله یکیدن قونترول ایتمک هم مختعدر ، همده عبثدر . فقط اونلر - ظن اولوندوغی کبی - (اولیات *vérités premières*) دکل ، بالعکس (مشتقات *vérités dérivées*) در . بناء علیه (تکامل ذهنی *évolution mentale*) سوکرمدن کلوب تحکم ایتمش حقایق مجرد دندرلر .

بو (معضل *complexe*) مسئله ده طرفینک ادعالریخی نه صورتله تقدیر ایتدیکی و قانته نرمد و نه قدر حق و قیمت ویردیکی آ کلا نه بیلیم ظن ایدیورم . بوراده (متعارفه) ، (قانون) ، (موضوعه کلیه) (حقایق [۳] بو مهم بحثی بالخاصه معاصریندن (بوترو *Boutreux*) تحبیق و تتبع ایتدی . بو ذات فرانسه زدر و مشهور (برگسون *Bergson*) لک خواجه سی در .

قبله)، (پرنسپ) کی تعبیرات فلسفیه آرمه سنده اینجه فرقلر تعیننه کریشمه دم . چونکه بی تفصیله سوق ایدردی . فقط شو عمومی بیاناتم ایچون او اینجه فرقلرک او قدر اهمیتی اولمادیغنه قائم...

بو حده کلشکن قانتک (اخلاق پرنسپلری principes moreaux) نده حده تدقیق و تنقیددن کچیرمک و بو مسئله بی اطرافیه حل ایتک مجبوری واردر . ویرمش اولدوغم حکمه نظراً قانتک مهور (مبادی اخلاقیه) سی نه اوله بیله جکدر؟.. بو سؤالک جوابی بک ای کشف ایدم ییلیر سکر ، چونکه ویرمش اولدوغم حکمدن بو جوابک نه اوله بیله جکی صراحتاً آکلاسیلیر : اونلره - معای صحیحی و اصطلاحیسی ایله پرنسپ ده نیلسه بیله (حقایق قبله) ده نیله من حتی نم کندی اعتقادجه مبادی اخلاقیه نلک هیچ بریسی سبالذات (عقلی rationnel) دکدر که (قبلی apriorique) اوله بیلسین! . اونلرک همیسه ده (ماهیتلری و منشألری اعتباریه quant à leur origine et leur nature) (اعتبادی و اجتماعی habituel et sociologique) درلر . مثلاً قانتک - جاذبه قانونی ایله عینی حینیت و جوبی حائر بیلدیکی - مشهور (امر قطعی impératif catégorique) بی نظر دفته آلیکر :

[اوله بر صورتده حرکت ایت که ، طرز حرکتک بوتون انسانلره و معاملات انسانییه شامل بر قانون عمومی حکمی حائر اولایلسین!..]

یاخود:

[سنک حقنده نه یوله معامله ایدلدیکنی نمی و آرزو ایدیورسه ک ، سن دخی باشقلرینه اوبوله معامله ایت!..]

جمله لری ایله ادا اولونان بو کسک دستورلری کشف ایدم ییلیمک و اونلری اخلاق پرنسپلری اوله رق طانیه بیلمک ایچون، (قونفوجیوس Confucius) کی بر حکیم کامل ، حضرت عیسی کی بر پیغمبر ، قانت کی خلوق بر فیلسوف اولمالی در . ظن ایتیم که بوتون انسانیت بو مرتبه دن باشلامش اولسون . هله بو کی پرنسپلره تطبیق معامله ایدم ییلیمک ایچون ایسه عقلک ذره قدر تأثیری اوله میه . جفته قائلم . بونلر اوله اعتیادی سوکره اعتقادی اولمش بر طاقم پرنسپلردر . انحق بویه اولدقدن سوکره ، عقل اونلری تصویب ایدم ییلیمشدر . بناء علیه عقلک بورولی (یعنی اونلری حکماً تأیید ایتیمه سی) ، بزده - حسن معاشرت ایله - اوله بر عادتک تأسس و تقررندن ونهایت بر دستور شکله کیرمه سندن چوق سوکره در . ای اوله و فی عادتاً ثابت اولای بر معامله نلک ، عقل طرفندن ده تصویب و تصدیق ایدنش اولماسندن عبارتدر . یوقسه طوغرودن طوغرویه عقلک ماهیت ذاتیه سندن منبت بر کیفیت دکدر . حتی او قدر دکدر که (تطبیقات عملیه application pratique) ده بو دستورلره توفیق حرکت ایدم ییلیمک ، اونلرک حقیقته صدق ایله ایمان ایتدکجه ممکن دکدر . بویه برشی فاضل (عقلی rationnel) و (قبلی apriorique) اوله بیلیر!.. (عمومی) ده دکدر ، (واجب nécessaire) ده دکدر! . بو کی علوی اخلاق پرنسپلرینک عمومی و واجب الرایه اوله بیلمه سی ایچون [انسانی ملک ، جهانی جنت] فرض ایتلی در . بن امینم که بونی - بر آن ایچون - قانت بیله فرض ایدم ییلیمشدر . (لا یتغیر immutable) اولاییلیملری بحثه کلنجه ، او ادا هیچ مدافعه ایدیله من . هله بو کون انسانلرک یکدیگرینه معامله سی میدانده ایکن!.. انسانیتک تاریخ ماضی سنی نظر ملاحظه یه آیرسه ق ، یته نم سویه دکدری

اثبات ایدر وقوعات و معاملات ایله مائی کوروروز . حتی - سوسیولوژی علمنک تدقیقاتنه اینانه جق ایسه ک - شونی ده علاوه ایدم بیلیرز که ادوار ماضیه ده باشامش اولان جماعت سابقه بویه بر اخلاق برنسیپی تصور ایدم مزیدی، ایتسه بیه تطبیق ایدم مزیدی . زیرا او دورلرک شرائط حیاتیه سنه نظراً بودرجه (دیگر کامانه altruiste) بر برنسیپک تطبیق او جماعتک سریمأ اضمحلانی موجب اولوردی . خلاصه : بوتون فلسفه سنی (حقایق قبله) اوزرینه بنا ایدن قانتک نظریات اخلاقیه سنی - امثالی آرمه سندم - اک علوی بر نمونه تشکیل ایتدیکی حالده ، فلسفه سنک اک ضعیف جهتی میدان قویویور . بجه بوتون بو برنسیپلر مدنی بر اعتیادک بزه تولید ایتمش اولدینی غیر مشعور (تمایلات tendencies) دندر . قانت کیی بویوک فیلسوفلرک بو خصوصده وضع ایتمش اولدقلری دستورلر ، (en perspective) کوروله بیلن بر (استقبال محتمل avenir probable) ایچون ممکن وطوغر واوله بیلیر . اوده صلح و سعادت و میل مدنیت دوام ایتک شرطیله طوغر واوله بیلیر . عکسی تقدیرده نفاق و خصومتک ، مؤمعاشرت و محاربه تک ، هرشیدن اول تلف ایدم جکی برنسیپ اودر . فقط اونلر یالکز (نظری rationnel) بر قیمت ویرمکه اکتفا ایتیه یوبده حقیقتلرینه (ایمان) ایدم بیلیرسه کز ، یالکز سزک عندکزده ، او حیثیت مهمه ایله بر (عامل اخلاقی agent moral) واوله بیلیر ، قیامت قوبسه ، کائنات بر برینی یمکه تثبیت ایتسه ، سزینه کمال صدق و خلوص ایله او برنسیپلری بالفعل تطبیقده اصرار ایدرسکز و مأبوس اولمایه بیلیرسکز . ایشته بئم نظرمده اخلاق برنسیپلرینک قیمت و حیثیتی بودر . یعنی اونلر ، هیچ قبل دکلدر . محیط اجتماعیمزدن - تعبیر دیگرله - خارجدن تلقی ایتدیکمز فکملرلدر . فقط فکر اولمازدن اول اعتیاد ، سوکره عقل ایله مصدق بر فکر ، دها سوکره ایمان ایله مؤید بر اعتقادشکلنی آلمشدر . (ایمان la foi) دیدیکم زمان (غیر مشعور inconscient) بر (حالت وجدانیه) مراد ایتدیکم آ کلاشمالی در .

بو حالت هر کسده جلوه نمون اوله بیلیر ، حتی چوق مدت دوام ایدم بیلیر ؛ مع مافی بهو حالتک تولید و استلزام ایدم بیلر جکی دستور اخلاقینک شکلی ده کیشه بیلیر . چونکه محیط معنوی (یعنی تربیه ، مزاج ، میل کیی وضعیات روحیه تک مجموعی!) بر (موازنه غیر ثابته équilibre instable) اوزره بولونور . اوکا زمین استناد اولان (محیط اجتماعی milieu social) ایسه عینی درجه ده (متحول) در . حالبوکه ، ایچنده بولونوب حرکت ایتدیکمز (مکان l'espace) دائماً (اوج بعد à trois dimensions) لی در . اوندن طولانی در که مکانک ماهیته متلق اولان (حقایق متعارفه vérités axiomatiques) ، حقایق اجتماعی و اخلاقیه نسبتله چوق دها بسیط و لایتغیر کورونور .

ایشته بئم قانتک اخلاق برنسیپلری بکنوب قبول ایتدیکم حالده اونلرک ماهیته ، منشأه ، قیمت و دائر بیان ایتمش اولدوغی ملاحظاتی اساسمز و استدلالاتی یا کلش بولورم .

- پیتندی -

رضا نوری